

COMPAG OBČASNÍK

VYDÁNÍ 1/2023 ZE DNE 9.11.2023

FOTOGRAFIE: Skládka ostatních odpadů ve Svěbořicích.

FOTOGRAFIE: Spalovna odpadů v Liberci.

SPALOVÁNÍ KOMUNÁLNÍHO ODPADU SE PRODRAŽÍ

POPLATEK ZA UKLÁDÁNÍ ODPADU V ROCE 2024

Od ledna 2024 se dle přílohy č.9 Zákona o odpadech č. 541/2020 Sb. znovu zvyšuje sazba poplatku za ukládání odpadů na skládku. Výše poplatku v následujícím roce bude činit 1250 Kč/t uloženého využitelného odpadu. Další změna, která se týká pouze obcí a měst, je uvedena v příloze č. 12 Zákona o odpadech č. 541/2020 Sb. - množství odpadů, na které se vztahuje výjimka dle § 157. Množství, na které je možné čerpat slevu na zákonném poplatku za ukládání vybraných odpadů, se snižuje na 0,17 t na trvale žijícího občana k 1.1.2023. K uplatnění této slevy musí obec nejpozději v lednu 2024 předložit podepsaný doklad „Oznámení obce o množství uplatněné slevy“ zařízení, kterému odpad předává.

Reforma systému obchodování s emisemi (EU ETS) byla projednávána v rámci balíčku „Fit for 55“ v dubnu tohoto roku Evropským parlamentem. Jednou z navrhovaných úprav bylo zařazení obecních spaloven, které mají v současnosti udělenou výjimku z EU ETS, do oblasti systému obchodování s emisemi již od roku 2026.

Tato změna byla Evropským parlamentem přijata a následně projednána Evropskou radou, která ke zrušení výjimky a k začlenění spaloven do EU ETS stanovila podmínku předchozího posouzení dopadů. Z uvedeného požadavku Evropské rady tedy vyplývá pro členské státy EU povinnost **již od roku 2024** měřit, vykazovat a ověřovat emise ze spaloven komunálních odpadů. Do ledna 2026 musí předložit Komise EU zprávu s cílem zahrnout spalovny do systému EU ETS od roku 2028 (s možnou výjimkou nejpozději od roku 2030). Kvůli výše uvedené skutečnosti je téměř jisté, že dojde v následujících letech ke zvýšení nákladů na spalování odpadů a následnému přenesení výdajů na původce odpadů.

Vzhledem k možnosti obcí a měst využít slevu na zákonném poplatku za ukládání vybraných odpadů na skládku ostatních odpadů (dle přílohy č. 12 k Zákona o odpadech č. 541/2020 Sb.) je tak vysoce pravděpodobné, že odpady, které nelze recyklovat nebo jinak zpracovat, bude pro obce i nadále ekonomicky nejvýhodnější ukládat na skládky odpadů.

RIZIKA ZAVEDENÍ SYSTÉMU ZÁLOHOVÁNÍ PET LÁHVÍ A PLECHOVEK

V posledních měsících dochází napříč celou republikou k četným debatám o možnosti spuštění systému zálohování PET láhví a plechovek. Ze strany MŽP dochází k tlakům na nutnost zavedení zálohového systému, a to prostřednictvím dopisů na obce a města, ve kterých představují systém jako nezbytný a výhodný pro všechny dotčené subjekty. Jedním ze zmiňovaných přínosů má být skutečnost, že obce budou mít ze zálohového systému mimořádný příjem do obecního rozpočtu, a to konkrétně ve výši 522-650 mil. Kč ročně (15 % z nevrácených záloh). Realita je ovšem taková, že zavedení záloh nejdříve obec o příjmy připraví. Do žlutých kontejnerů nebudou odevzdávány lukrativní materiály jako PET v takovém množství jako doposud (roční výnosy z prodeje tohoto materiálu jsou přibližně 500 mil. Kč) a následně obcím klesnou příjmy od společnosti EKO-KOM, a.s., která čtvrtletně odměňuje obce zapojené do tohoto systému za množství vytríděného odpadu (sníží se množství odevzdaných plastů do žlutých kontejnerů). Částka těchto výnosů je v součtu vyšší než 650 mil. Kč ročně. Důležité je zamyslet se nad tím, jak vzniknou v novém systému příjmy do obecního rozpočtu - nejprve je zaplatí spotřebitelé v rámci zálohového systému a následně zálohy do systému nevrátí.

FOTOGRAFIE: Lahvomat.

FOTOGRAFIE: Koloběh recyklace plastového odpadu. Zdroj: cistylfestival.cz

Dalším problémem, který vznikne po zavedení systému zálohování, je neplnění cílů EU v oblasti recyklace odpadů. Evropská unie nařizuje členským státům minimální procento vytríděnosti komunálního odpadu pro následující roky. Kvůli této hranici vytríděnosti vyvíjí obce v posledních letech obrovské úsilí a mění zaběhlé systémy odpadového hospodářství. U velkého počtu obcí dochází k velkým změnám ve sběru odpadů - zavádění door to door systému, zvyšování počtu sběrných míst a nádob, zavádění sběru biologicky rozložitelného odpadu a dalších využitelných komodit, zakládání nových sběrných dvorů a dalším ekonomicky náročným změnám, které zefektivní odpadové hospodářství dané obce. V případě, že dojde k zálohování PET (a plechovek), vytríděnost obcí celkově klesne a zavedené sběry odpadů (např. door to door systém,

zvýšení počtu nádob na plasty, aj.) budou postrádat smysl, případně dojde i ke komplikacím v rámci dalších závazků obcí (př. dotace na nádoby- neplnění podmínek udržitelnosti dotace).

Provoz dvou sběrů plastů bude neekonomický, neekologický, administrativně i logisticky náročný a pro konečné spotřebitele namáhavější. V současné době je průměrná docházková vzdálenost ke kontejnerům na tříděný odpad pouhých 90 m. Odpad ze žlutých kontejnerů nyní putuje na třídící linky. Nejcennějším materiálem pro třídící linku

je PET. Pokud tedy dojde k zálohování PET láhví, třídící linky přijdou o nejnósnější materiál. Je otázkou, jak se poté bude řešit ušlý zisk těchto zařízení, které budeme i nadále potřebovat na třídění zbývajících plastů. Kapacita třídících linek bude dvojnásobná oproti množství vysbíraných plastů, což pravděpodobně povede u některých i k ukončení provozu (ačkoliv v posledních letech se klade důraz na výstavbu nových a rozšiřování kapacit u stávajících z důvodu vyšších nároků na recyklaci). Nedojde následně ke zvýšení cen pro obce jakožto původce odpadu? Zavedení zálohového systému PET láhví a plechovek však s sebou přinese samozřejmě i další úskalí, které vyplynou na povrch až po spuštění zálohového systému.

DOOR TO DOOR SYSTÉM VE SBĚRU ODPADŮ

V posledních letech obce stále častěji zavádějí door to door systém ve sběru odpadů se snahou zvýšit vytríděnost odpadů a naplnit cíle o recyklaci EU. Jedná se o efektivní systém sběru odpadů přímo z domácností u využitelných komodit odpadů. Nejčastěji obce zavádějí tento sběr u plastu, papíru a biologicky rozložitelného odpadu. Cílem je zvýšení vytríděnosti komunálního odpadu. Door to door systém spočívá v tom, že každá domácnost má k dispozici své vlastní nádoby na separovaný odpad, které jsou v pravidelných intervalech vyváženy svozovou společností na třídící linky. Občané by tak měli být více motivováni třídít odpad, a tím pomoci naplnit cíle o recyklaci odpadů, které ČR přijala v rámci EU.

Pro některé obce se může zdát door to door systém vysoce nákladný, a to především z důvodu nutných počátečních investic. Před spuštěním svozu je obec povinna vybavit veškeré domácnosti potřebným počtem nádob, což některé obce odrazuje. Na nové nádoby je však možné v posledních letech získat dotaci, čímž počáteční výdaje podstatně klesnou a zavedení systému není tak finančně nákladné. V případě zájmu o více informací týkajících se dotace se neváhejte obracet na obchodní zástupce společnosti COMPAG, kteří Vám je rádi poskytnou.

Společnost COMPAG brantner green solution zahájila tento systém svozu odpadů u vybraných obcí již před několika lety a postupně se do systému přidávají další. V roce 2024 bude spuštěn tento typ sběru odpadů ve městě Mimoň a Jablonné v Podještědí.

FOTOGRAFIE: Nádoby na tříděný odpad určené pro domácnosti.